

Umjetnička akademija u Osijeku

ArtoS / časopis za znanost, umjetnost i kulturu 2016.g.

NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKAI...

MANIFESTACIJE

ESEJI

MEĐUNARODNA SURADNJA

IZDAVAŠTVO

[Brekalo M. Gdje su mi note](#)

ERASMUS

IN MEMORIAM

Brekalo Matko

brekalo.matko011@gmail.com

Osvrt na notnu zbirku *Gdje su mi note...?*

Prije samog osvrtu naveo bih sve institucije i pojedince koji su zaslužni za stvaranje i izdavanje ove zbirke. Nakladnik ove zbirke je Hrvatsko društvo tamburaških pedagoga (HDTP) i Centar za kulturu grada Belog Manastira. Urednici su Saša Botički, mag. mus., Dario Hleb, mag. mus., Tomislav Radičević, mag. mus., Vice Zirdum, mag. mus. Recenzenti: Gordana Božić, prof., Krešimir Račić, mag. polit., lektura: Tomislav Radičević, mag. mus. te Korektura: Miloš Grubić, mag. mus. Notna zbirka izdana je u Belom Manastiru 2015. godine.

Osvrt na ovu notnu zbirku krenut ću od samog sadržaja i predgovora te onda krenuti na analizu samih skladbi i njihove praktičnosti.

Sadržaj: uredno napisani brojevi stranica u kojem se računa predgovor, recenzija, skladbe te dodaci za solo instrumente (E bisemicu i A brač). Ono što je upitno kod sadržaja je treba li kod imena svake skladbe stajati i ime skladatelja koji je tu skladbu skladao ili aranžirao? S obzirom da notnu zbirku nije pisao jedan skladatelj/aranžer nego veći broj istih, mislim da se uz naziv skladbe treba nalaziti i ime skladatelja/aranžera, barem u zagradi. Drugo pitanje je trebaju li se u nastavak sadržaja svrstati i dodaci za instrumentaliste (notni zapis bez klavirske pratnje)? S obzirom da su skoro sve skladbe prisutne kao instrumentalni izvadak i za E bisemicu i za A brač dolazim do zaključka da su dodaci trebali imati vlastiti sadržaj.

Predgovor: u predgovoru notne zbirke objašnjava se razlog njenog nastanka te njen didaktički aspekt (obilježavanje artikulacijskih i drugih oznaka poput prstometra, položaja, oznake za najmanju notnu vrijednost koja se trza i preciznih agogičkih uputa). U predgovoru je također naznačeno da je 21. skladba, koju ova notna zbirka sadrži, poredana od tehnički manje zahtjevnih skladbi, prema skladbama koje prepostavljaju sviračku zrelost. Veliki propust baš tog aspekta ove zbirke je u tome što notna zbirka ni na koji način ne predlaže točnu ili okvirnu sviračku dob (razred) učenika koji bi trebao svirati određenu skladbu.

Analiza skladbi:

1.skladba: *Polka Ž Denskog*

skladatelj: Ivica Kovačić

U prvoj skladbi ove zbirke možemo naći sve elemente potrebne za učenike nižih razreda, relativno razvijena melodija s ponekim ritmičkim 'problemom' (punktirani ritam, sinkopa). Unatoč primjerom sadržaju, namijenjenom učenicima nižih razreda, ova skladba ima jednu kapitalnu

grešku koja je promakla i skladatelju i urednicima, što je dakako neprihvativno. Radi se o tome da ova skladba nema ni jednu dinamičku oznaku! Iako učenici nižih razreda tambure ne mogu proizvesti velike dinamičke razlike nema razloga niti opravdanja da se ni jedna jedina dinamička oznaka ne može naći ni u pratinji niti u solističkoj dionici.

2. skladba: *Pjesma*

skladatelj: Tomislav Radičević

U ovoj skladbi, koja je po svemu sudeći također namijenjena učenicima nižih razreda, pojavljuju se konkretnije agogičke, dinamičke i artikulacijske oznake (legato, smjer trzanja) što bi učenicima trebalo pomoći u rješavanju tehničkih problema vezanih uz ovu kompoziciju. Jedina stvar oko ove skladbe koja je upitne umjetničke i didaktičke vrijednosti jest klavirska pratinja koja u cjelokupnoj skladbi stvara akustičke rupe i monotoniju (u uводу и intermezzu) zbog minimalne motivske razrađenosti.

3. skladba: *Projetni valcer*

skladatelj: Josip Levatić

Ova skladba, po mom mišljenju, jedna je od najuspjelijih u cijeloj zbirci. U konkretnoj formi valcera kao plesa i kao formalnog glazbenog oblika, skladatelj je uspio obuhvatiti zanimljivu melodiju, ritmizaciju te agogičku, artikulacijsku i dinamičku sferu glazbenog djela. Skladba posjeduje i dovoljan broj zanimljivih harmonijskih progresija koje skladbi daju još jednu dodatnu sferu zanimljivosti. Sve u svemu mislim kako će ova skladba biti jedna od najsviranjih iz ove zbirke. Jedina primjedba koja se eventualno može spomenuti za ovu skladbu jest, po mome mišljenju, nedovoljan broj dinamičkih oznaka.

4. skladba: *Divertimento br. 1*

skladatelj: Josip Levatić

Ova skladba sadrži osnovne dinamičke i artikulacijske oznake ali je po karakteru i obliku totalno nejasna iz slijedećeg razloga: od šestog takta počinje glavna, četverotaktna tema, na solističkom instrumentu, koja se (naivno) ponavlja za oktavu više (i solistička dionica i klavirska pratinja). S obzirom da na početku same teme postoji znak za ponavljanje vrlo je neobično što nema crte koja naznačava kraj teme i odakle se ta tema treba vratiti na početak! Osim vrlo nejasnog i nepravilnog oblika koji bi samo zbumio učenike (i korepetitore) mora se primjetiti i loš urednički posao u samom izgledu partiture; loše potpisane oznake za dinamiku, oznaka za gudački tremolo napisana u klavirskoj pratinji na jednom akordu u samoj Codi? Ova posljednja greška spada u područje glazbenog amaterizma i direktna je greška uredništva koje je takve stvari trebalo ispraviti.

5. skladba: *Uspavanka*

skladatelj: Veselin Anastasov Stoyyanov

priredio: Miloš Grubić

Redoslijed ove skladbe vrlo je upitan s obzirom da uredništvo u predgovoru ističe kako je zbirka pisana od lakše literature prema težoj a skladbe Josipa Levatića definitivno su zahtjevnije od ove skladbe. Skladba je uredno raspisana i zadovoljava osnovne agogičke, dinamičke i artikulacijske zahtjeve. S obzirom da ova skladba nije originalna već priređena za solo E bisemicu ili solo A brač uz pratinju klavira, pretpostaviti će da je priređivač ove skladbe imao posao artikulacijski prilagoditi skladbu tamburi. Što se toga tiče također je većina stvari uredna iako postoji jedna artikulacijska stvar koja je upitna. Ta stvar tiče se dvostrukog šesnaestinskog predudara koji se pojavljuje četiri puta u skladbi. Dvije šesnaestinke povezane su legatom što bi trebalo značiti da se trebaju istrzati. S obzirom da je ta legato linija odvojena od slijedeće fraze upitno je treba li se dogoditi pauza između predudara i melodijske linije. U glazbi, pogotovo sporijeg tempa, uvaženo je povezivanja predudara s nastavkom melodijske linije (faze). Još bi se mogao spomenuti i nedostatak dinamičkih oznaka u klavirskoj pratinji na početku B teme (28. takt).

6. skladba: *Romansa*

skladatelj: Natalya Baklanova

priredio: Saša Botički

U ovoj skladbi može se primjetiti visoka razina artikulacijske izrađenosti (u dodatku zbirke). Dinamički aspekt dobro je izrađen samo kod solista. Jednostavna melodija monotematičnog karaktera ne predstavlja veliku tehničku zahtjevnost koliko interpretacijsku zrelost. Ono što je loše u ovoj skladbi je loše odraćen urednički posao. Drugačiji font u solističkoj dionici te nedovoljna dinamička razrađenost klavirske pratinje. Još jedna očita urednička greška nalazi se u predzadnjem taktu skladbe u dodatku za solista, gdje se agogička oznaka za ritardando (*rit.*) nalazi ispod note.

7. skladba: *Ples*

skladatelj: Natalya Baklanova

priredio: Saša Botički

U ovoj skladbi, istog aranžera, još jednom možemo primjetiti kvalitetne interpretacijske oznake za solista koje se gube od 25. – 41. takt, što bi također pripisao lošem uredničkom poslu. Ono što na prvi pogled "grize" oči jest nedostatak dinamičke oznake na samom početku skladbe i to u solističkoj dionici. Prva dinamička oznaka kod solista pojavljuje se tek u 9. taktu. Još jedna glazbena nelogičnost nalazi se u dinamici klavirske pratinje. Od 17. takta klavirskoj pratinji zadana je dinamika *mf* koja se ne mijenja do 49. takta gdje se ponovi ta ista uputla? Na kraju ove skladbe ponavlja se identična greška s agogičkom oznakom *rit.* ali ovaj puta u solističkoj i pratećoj dionici. Sve u svemu, skladba zanimljivog

karaktera koja ostaje nedorečena zbog tehničkih grešaka u partituri.

8. skladba: *Mali kauboj*

skladatelj: Vice Žirdum

U ovoj skladbi na prvi pogled vidi se loše napisana dionica klavirske pratnje koja se sastoji od loše organiziranog spoja akorada (loše iskorišten akustički prostor klavira) do monotonog punktiranog ritma koji teži naglascima, što na neki način u ovom slučaju ističe pratnju ispred solista. Monotonija pratnje kasnije se sa punktiranog ritma prebacuje na osminke koje slijedi osminska pauza. Solidno je raspisana artikulacija solista ali zato toj dionici ovoj puta **fali** dinamičkih oznaka (samo dvije u skladbi od 62. takt). Opet se pojavljuju uredničke greške kao što je loše potpisana dinamika kod solista već u prvom taktu. Zbog jednostavne i neutraktivne solističke melodije te monotone klavirske pratnje, sumnjam da će ova skladba naći svoje mjesto u repertoaru mladih tamburaša.

9. skladba: *Romantični komadi*, op. 75, br. 1

skladatelj: Antonín Dvořák

priredio: Darko Čuvić

S obzirom na renome obrađenog skladatelja i popularnost priređene skladbe, moram reći da ne vidim smisao u mijenjanju tonaliteta skladbe koja je originalno u B duru a raspisana je u D duru. Mislim da se tim činom ulazi direktno u sferu skladateljeve zamisli o djelu i da je u svakom slučaju taj čin neprihvatljiv. Prva stvar koja se vidi na prvi pogled je nedostatak dinamike na početku te oznaka za crescendo. Crescendo iz čega? Uzevši u obzir da napisane dinamike (crescendo i decrescendo iz ničega u ništa) ni nema u originalnoj partituri. U 5 taktu se pojavljuje tek prva dinamička oznaka koja je, još jednom, krivo potpisana u obje dionice. U 2. taktu u pratnji nalazi se oznaka *sempre sim.* za koju do sada u svom glazbenom školovanju nisam vidoio u nijednoj partituri a u ovom kontekstu ni ne vidim njen smisao niti na što se odnosi. S obzirom da je priređivač, Darko Čuvić, imao relativno jednostavan posao prepisivanja pratnje i melodije te agogičkih i dinamičkih oznaka, jedino čemu se ovdje mogla obratiti veća pozornost je artikulacija, koja bi trebala biti detaljno razrađena. To se u ovoj obradi nije dogodilo. Sve u svemu, prekrasna romantična skladba koja je gubi na svojoj kvaliteti zbog transponiranja i lošeg aranžerskog posla.

10. skladba: *Slavenski ples* br. 2 (ulomak)

skladatelj: Antonín Dvořák

priredio: Darko Čuvić

O ovoj skladbi ne treba puno govoriti jer je vrlo poznata i često izvođena. Ovaj puta priređivač je uzeo originalan tonalitet što je vjerojatno i jedina dobra stvar u vezi ove obrade. Za početak, spomenuo bih klavirsку pratnju koja je pojednostavljena do te mjere da narušava umjetnički integritet same skladbe. S obzirom da je ova skladba originalno pisana za simfonijski orkestar, klavirska pratnja trebala bi služiti kao klavirski izvadak bez glavne teme, što je poznati violinist Fritz Kreisler i napravio u svom aranžmanu za solo violinu i klavir. Ovako pojednostavljinjanje pratnje ne može se opravdati ni jednim razlogom te djeluje poprilično lapurlatistički, jer nije bitno samo da se svira već da se kvalitetno svira kvalitetna literatura, bila ona originalna ili aranžirana. Dalje bi se upitao postoji li razlog da se svira samo ulomak jedne skladbe? To se eventualno može opravdavati ako je skladba dio suite ili općenito nekog cikličnog djela, ali napraviti ulomak koji direktno secira trodijelni glazbeni oblik, što je u ovom slučaju velika trodijelna pjesma, to je apsolutno nedopustivo. S obzirom na promašene opće postavke glazbenog djela i forme, možda je suvišno govoriti o tehničkim (uredničkim) propustima, kao što je stavljanje dinamike na pauzu na samom početku skladbe i slično. Sve u svemu, usudio bih se reći, oskrnjivanje Dvořákovе glazbe koje se ne bi trebalo javno predstavljati.

11. skladba: *Rumunjski ples* br. 1

skladatelj: tradicionalna

priredio: Stipan Jaramazović

Ova obrada tradicionalne folklorne melodije učenike može upoznati sa sviranjem tradicionalnih motiva iz drugih država, karakterističnih intervala i općenito načinom sviranja tradicionalnih skladbi i njihovih posebnosti (npr. ponavljanje osmerotaktnih fraza). Uhatoč zanimljivoj melodiji klavirska pratnja nije najvjerniji pratitelj melodijskog karaktera te se u njoj nalaze akordni paralelizmi koji zvuče šuplje i stvaraju lošu akustičku sliku. Veliki propust ove obrade jest nedostatak dinamike, to jest nepostojanje dinamičkih oznaka kroz cijelu skladbu, kod solista i u pratnji. Uhatoč tim nedostatcima treba pohvaliti temeljitu artikulacijsku razradu solističke dionice s kojom je lako ući u svijet rumunjske tradicionalne glazbe.

12. skladba: *Lira*

skladatelj: Hale Ascher VanderCook

priredio: Vice Žirdum

Ovaj aranžman jedan je od najkoherenčnijih, najpreciznijih i najurednijih u cijeloj zbirci. Od razrađene klavirske pratnje do jasno i precizno izrađene solističke dionice u agogičkom, dinamičkom i artikulacijskom smislu. Treba pohvaliti i činjenicu da aranžer nije osjetio potrebu mijenjati originalni tonalitet skladbe. Sve u svemu vrlo uspio aranžman kojem u prilog ne idu samo sitni tehnički (urednički) propusti.

13. skladba: *Suita* br.2 u d-molu (*Allegro*, 2. stavak)

skladatelj: L. de Caix d' Hervelois

priredio: Tomislav Galić

Ova barokna skladba u moto *perpetuo maniri*, dolazi kao pravo osvježenje nakon ostalih skladbi. Jasno je da je samim time zahtjevnija od prijašnjih skladbi i to više tehnički nego sadržajno. U dodatku je vrlo dobro raspisana artikulacija s jasnom plošnom dinamikom, karakterističnom za razdoblje baroka. Jedini nedostatak skladbe jest loše odraćen urednički posao koji se još jednom nazire u lošem potpisivanju dinamičkih oznaka na par mesta u skladbi. Sve u svemu aranžman sa odlično razrađenom solističkom dionicom i solidno raspisanom klavirskom pratnjom.

14. skladba: *Igra*

skladatelj: Jurica Hrenić

Jedna od rijetkih skladbi ove zbirke koja je modernijeg izričaja. Gledajući na partituru iz prvog pogleda može se zaključiti da klavirska pratnja u ovom slučaju ima predominantnu ulogu te se solist baš i ne ističe pogotovo time što je melodija konstantno ispresjecana. Što se tiče tehničke naravi skladbe i notnog zapisa, nema se što previše prigovoriti osim par sitnih, minimalnih tipfelera. Jedina upitna stvar u skladbi je središnji (B) dio koji se ističe uporabom aleatorike, citirat će autorov opis kako bi taj dio trebao biti odsvirati: „Navedeni dio skladbe (od 45. do 75. takta) može biti improviziran. Klavir svira sekunde C i D *staccato* u osminkama. Izvođač odlučuje u kojim oktavama će ih odsvirati. Cilj je da sekunde budu razbacane po klaviru“. S obzirom da je taj cijeli dio ograničenog aleatoričkog karaktera, čini se nelogičnim što i solistička dionica nema takvu ulogu, štoviše mislim da će takav nejednak odnos stvoriti konfuziju mладог solista oko početka melodije u 48. taktu. Sve u svemu, mislim da je skladba solidna, izuzevši činjenicu da je solistička dionica mogla biti razvijenija.

15. skladba: *Gopak* (mali ruski ples iz Ukrajine, iz opere *Sajam kod Soročizija*)

skladatelj: Modest Petrovič Musorgski

priredio: Stipan Jaramazović

Ova skladba svakako je jedna od najzanimljivijih u cijeloj zbirci i također jedan od najuspjelijih aranžmana. Bez obzira na popriličnu suzdržanost (ponekad i nelogičnost) u ispisivanju dinamičkih oznaka za klavirsku pratnju, mora se istaknuti kako je klavirska pratnja solidno raspisana ističući suhu i oštru orkestraciju Musorgskog. Po mom mišljenju, ovaj aranžman ima najbolje raspisano solističku dionicu u kojoj se koriste dvoglasi i troglasi te je obilježena s dovoljnim brojem agogičkih, dinamičkih i artikulacijskih oznaka koje vrlo jasno oslikavaju karakter i način sviranja skladbe. S obzirom na dužinu i tehničku zahtjevnost, ova skladba spada među najteže u zbirci i definitivno je namijenjena učenicima viših razreda. (smatram) Ovaj aranžman trebao bi naći svoje mjesto u tamburaškom repertoaru.

16. skladba: *Pjesma bez riječi*, Op. 67, br. 6

skladatelj: Felix Mendelssohn Bartholdy

priredio: Tomislav Radičević

Tipična romantična klavirska minijatura koja je zanimljivo aranžirana kao skladba za solista (tamburaša) i klavirsku pratnju. U ovoj skladbi urednički posao odraćen je vidno kvalitetnije nego u većem broju svih skladbi u zbirci. Bitno je spomenuti da je skladba raspisana isključivo za E bisernicu. Vrlo jasno i pregledno ispisana dinamika, agogika i artikulacija kod solista i kod pratnje. Jedina artikulacijska misterija jest pojava *staccato* tonova povezanih s legato lukom. Ako je ova artikulacijska oznaka namjerno napisana, trebala bi biti objašnjena na početku skladbe ili na dnu stranice jer je vrlo netipična. S obzirom na srednju težinu tehničke zahtjevnosti skladbu kralji interpretacijska zahtjevnost koja zahtijeva razumijevanje romantike kao glazbenog stila. To ova skladbu čini pogodnom za stariji uzrast. Dobro raspisani aranžman koji bi se trebao raditi kao dio upoznavanja romantičnog stila.

17. skladba: *Arabeska*

skladatelj: Tomislav Radičević

Još jedna zanimljiva skladba čija se grafička kvaliteta smanjila lošim uredničkim poslom. Zanimljivi motivi i motivska razrada poduprta dovoljnim brojem artikulacijskih uputa narušavaju se nedovoljnim brojem dinamičkih oznaka i greškama u tehničkom zapisu kao što je nedovoljan broj doba u prvom glasu dvoglasja (17. i 18. takt). Klavirska pratnja je solidno raspisana ali sa pretjeranim dinamičkim oznakama koje bi, kad bi se svirale tako kako su napisane, zasigurno nadglasale solista. Sve u svemu solidna i zanimljiva skladba pogodna za srednji uzrast svirača.

18. skladba: *Ples patuljaka*

skladatelj: Ezra Jenkinson

priredio: Vice Zirdum

Skladba koja je originalno pisana za početnike violine. S obzirom da je aranžer doslovno prepisao original (s malim odstupanjima koje će spomenuti u nastavku) ne može se reći da je ovo aranžman niti da je skladba obrađena ili priređena. "Aranžer" ove skladbe promijenio je par stvari koje zapravo ni nisu trebale biti promijenjene: originalni tempo koji je **Prestissimo** dok aranžer u ovom slučaju zadaje tempo **Presto**. U verziji za tambure aranžer ne stavlja oznake za dupli *staccato* kada u 3. taktu kreće zapis s tremolo osminkama što naznačuje da se prva šesnaestinka kuca a druga trže? I ta je promjena (izostavljanje) očito kriva. Od 12. do 14. takta aranžer dodaje proizvoljne artikulacijske znakove za akcent što se kosi s originalnom verzijom i narušava ideju naglašavanja lake dobe četveročetvrtinskog takta. Na kraju skladbe nalaze se trozvuci koji se

trebaju izvesti *pizzicato* što je vrlo nejasna uputa što se tiče tamburaških instrumenata. Nisam siguran postoji li službeno objašnjenje te oznake što se tiče tamburaških instrumenata; stoga je trebalo pismenom natuknicom (na dnu stranice, kao što je to iskoristio kolega Jurica Hrenić) objasniti kakav zvuk aranžer želi dobiti s tom oznakom. Kucnuti prigušene žice ili doslovno prstom trznuti zadane tonove? Zabavna skladba čija je artikulacijska jasnoća narušena dodavanjem artikulacijskih oznaka ili zanemarivanjem istih.

19. skladba: *Polka*

skladatelj: Jurica Hrenić

Originalna autorska skladba prožeta vrlo interesantnim melodijsko-ritmičkim motivima. Vrlo uredno, jasno i čitko raspisana partitura koju obilježava nestabilna i brzo promjenjiva harmonijska struktura. Dovoljan broj dinamičkih, agogičkih i artikulacijskih oznaka za shvaćanje svega što je skladatelj htio reći te razrađen odnos između solista i klavirske pratnje. U svakom slučaju uspjela skladba koja je, zbog tehničke zahtjevnosti, pogodna za više razrede. Jedina zamjerka nalazi se u 31. taktu gdje autor silazne terce zapisuje s povisilicama te naglo prelazi u snizilice što će prije izazvati konfuziju nego nešto korisno, računajući još i na to da je skladba pisana u Des-duru. Sve u svemu, skladba koja bi mogla zaživjeti na nastavi tambure u glazbenim školama.

20. skladba: *Neukrotiva*

skladatelj: Dean Premrl

Definitivno najneuspjelija skladba ove zbirke. Od lošeg uredništva, nepoznavanja općih glazbenih pojmoveva, uništavanja metarske strukture do korištenja praznih akordnih struktura u klaviru (čak i kao isticanje prateće dionice), ova skladba, siguran sam, neće naći svoje mjesto u praktičnoj izvedbi. S obzirom da nema smisla previše pričati o nečemu što je na prvi pogled evidentno nekvalitetno i loše, istaknuti ću samo par stvari. Vrlo je jasno kako je 7. takt trebao biti zapisan u 6/8 mjeri, kako bi se izbjegle nepotrebne sinkope te melodija koja s tim ritmom u toj mjeri gubi smisao. Jedino logično opravdanje za ovakav zapis bilo bi da je autor, Dean Premrl, zagovaratelj The New Complexity glazbenog pokreta, predvođenog britanskim skladateljima Jamesom Dillonom i Brianom Ferneyhoughom, kojima je vrlo bitan i izgled zapisa same partiture te zapis nekada namjerno dodatno komplificiraju kako bi partitura zanimljivije izgledala. Slična stvar događa se u 29. i 30. taktu gdje je zapis trebao biti u 2/4 mjeri. Slijedeća stvar je ne poznavanje naziva općih glazbenih pojmoveva te ću stoga citirati autora: „**D.C. senza ripetizione**“. Ovu grešku, kakvu još nikada nisam vidio u nijednom notnom izdanju, zajedno snose i autor i uredništvo koje partituru (kao ni ostale) očito nije niti jednom pregledalo. Zadnja stvar koju bi htio istaknuti je to da je na samom početku skladbe napisano da je napisana za Bisemicu i Klavir. S obzirom da postoji više vrsta tog instrumenta autor je morao specificirati za koju bisemicu je ova skladba napisana. Sve u svemu skladba za koju sumnjam da će ikada naći mjesto na repertoaru nekog tamburaša niti je to zaslужila.

21. skladba: *Varijacije na temu "Todore"* (Osam varijacija)

skladatelj: Darko Čuvidić

Ovog skladatelja upoznali smo ranije kao aranžera ali se ne može reći da je bolji posao napravio u njegovoj autorskoj skladbi. Na prvi pogled odmah je jasno da ne postoji ni jedna dinamička oznaka u cijeloj skladbi, u svih osam varijacija na svih devet strana! Još jedna stvar koju nikada u nijednom notnom izdanju nisam video. Već ovdje postavljam pitanje zašto bi se netko trudio navježbati ovako dugu skladbu ako se sam skladatelj nije potradio staviti niti jednu dinamičku oznaku? U trećoj varijaciji skladatelj pokazuje vidljivo neznanje o ritmičkom zapisu nota gdje u 2/4 mjeri više puta koristi zapis četvrtinke s točkom kao zbirnu figuru osminске triole umjesto zapisa jednostavne četvrtinke što je također stvar koja se ne može opravdati ni na koji način. Na početku šeste varijacije nalazi se *glissando* u 3/4 mjeri koji počinje na prvoj dobi a završava na trećoj te je na taj način i povezan. Jedini problem što je na drugoj dobi četvrtinska pauza što čini vrlo konfuznu i nejasnu situaciju kako to odsvirati. Pretpostaviti ću da je ovo greška, ako nije onda moram ustanoviti da je takav zapis besmislen i neiskoristiv. U skladbi se nalazi i niz uredničkih (tehničko-optičkih) grešaka koje više ni nema smisla nabrajati. S obzirom na skladateljev odnos prema partituri koju je sam napisao, kada bi osobno bio u situaciji profesora tambure učeniku nikada ne bi dao partituru s ovoliko propusta i grešaka. Ako se netko odluči na suprotno, želim mu puno sreće u shvaćanju interpretacije ove skladbe.

S obzirom na sve viđeno i komentirano zaključio sam slijedeće: inicijativa koja je trebala biti pokrenuta ranije i koju definitivno treba nastaviti. Treba uzeti u obzir namjenu za koju se ova notna zbirka radila a to je edukacija mladih tamburaša, djece, učenika tambure. Moglo bi se reći da bi ovakve zbirke trebale biti i obvezni priručnici u nastavi tambure. Te činjenice na urednike i skladatelje stavljuju veliku odgovornost jer se mora uzeti u obzir da takve zbirke, pogotovo početnice, imaju zadatak oblikovati mlađi um da cijeni ljepotu glazbe i razlikuje kvalitetno od nekvalitetnog što se s ovom zbirkom definitivno ne može postići. Pretpostavljam da je zbirka napravljena i izdana u velikoj žurbi, što i dalje ne opravdava lošu kvalitetu pogotovo takve stvari kao što je notna zbirka, koja bi trebala ostati budućim generacijama. Mislim da svи sudionici zaslužni za nastanak ove notne zbirke nisu na to gledali na ovaj način, što je i rezultiralo lošim konačnim proizvodom. Način na koji se ova inicijativa realizirala je vrlo loš pa čak i sramotan u nekim slučajevima. S obzirom da su se kao urednici potpisala čak četiri profesora glazbe, za koje pretpostavljam da su svi tamburaši, vrlo je malo uredničkog posla u ovoj notnoj zbirici napravljeno te čak postavljam pitanje je li ga uopće bilo? Pretpostaviti ću da se dogodio slučaj da su skladatelji/aranžeri poslali svoje radove koji su se bez ijednog pregledavanja direktno prenijeli u tisk. Ako nije bilo tako, izdavač bi za nastavak zbirke definitivno trebao pronaći druge urednike. Kao skladatelj i aranžer moram priznati i reći kako mi je

teško gledati kakav odnos skladatelji/aranžeri mogu imati prema svom radu i što su sve spremni potpisati jer se jasno vidi da u većinu partitura nije uloženo dovoljno truda, u nekim slučajevima čak ni minimalna granica. Zaključio bih ovu opštu kritiku sa slijedećim riječima: Odlična inicijativa, loše realizirana.